

سرفصل درس «تجزیه و ترکیب متون دینی»

۱. معرفی درس و منطق آن:

درس تجزیه و ترکیب درسی است که به ساختمان کلمه و روابط کلمات در جمله و نیز ساختارهای متنوع و علل شکل گیری آنها می پردازد. از آنجا که در رشته دبیری زبان و ادبیات عربی به فهم متون اسلامی توجه خاص می شود، آشنایی با متون اسلامی و عناصر و ابعاد زیبایی شناختی آن لازم می نماید. در این درس افزون بر پرداختن به تجزیه و ترکیب متون اسلامی به مباحث بلاغی و ابعاد زیبا شناختی متون اسلامی توجه می شود.

نام درس: تجزیه و ترکیب متون دینی				مشخصات درس نوع درس: نظری / عملی تعداد واحد: ۲ زمان درس: ۴۸ ساعت پیشنیاز: نحو کاربردی ۳
اهداف / پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: - کلمات مختلف عربی را تجزیه کند. - نوع روابط کلمات را در جمله تشخیص داده و علت روابط را تبیین نماید. - در دریافت معانی علاوه بر درک معانی اولیه به معانی ثانویه متون اسلامی اهتمام ورزد.				
شایستگی اساسی: Ck&pck کد ۱-۲ ۳-۳ & ۳-۴				
سطح ۳	سطح ۲	سطح ۱	ملاک‌ها	
از ریشه کلمات اسم‌های مشتق و فعل‌های مختلف بسازد.	ساخت مختلف اسم و فعل را بداند.	کلمات مختلف عربی را بشناسد.	ساختمان کلمه و روابط کلمات	
علاوه بر معانی اولیه به درک مانی ثانویه متون اسلامی برسد.	با قران و نهج البلاغه و احادیث و ادیه آشنا شود و معانی آن را درست کند.	با متون مختلف اسلامی آشنا شود.	فهم متون اسلامی	
زیبایی‌های متون اسلامی را تبیین و تشریح کند.	ابعاد زیبایی‌شناسی متون دینی را برشمرد.	عناصر زیبایی‌شناسی متون اسلامی را بشناسد.	متون اسلامی و عناصر و ابعاد زیبایی‌شناختی	

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

نوبت بحث	محتوای درس	تکالیف یادگیری	تکالیف عملکردی
----------	------------	----------------	----------------

<p>انتظار می رود در سه سطح توانایی دانشجویان مورد عنایت قرار گیرد</p> <p>۱- توانایی تجزیه کلمات مختلف</p> <p>۲- مهارت در تجزیه و ترکیب سوره های کوتاه و درک و فهم معانی ثانویه متن</p>	اول	آشنایی با تجزیه اقسام کلمه و علامتها و نشانه های هر کدام
	دوم	تجزیه اسم و اقسام آن و ارائه نمونه تجزیه از متون اسلامی
	سوم	تجزیه فعل و حرف و اقسام آن و ارائه نمونه تجزیه از متون اسلامی
	چهارم	ترکیب و تعریف آن، علامات اعراب، اعراب اصلی و فرعی
	پنجم	اعراب فعل مضارع (رفع و نصب و جزم) و نمونه تجزیه و ترکیب از متون اسلامی
	ششم	مرفوعات (فاعل، نائب فاعل، مبتدا و خبر) و ارائه نمونه تجزیه و ترکیب از متون اسلامی
	هفتم	مرفوعات (نواسخ) و ارائه نمونه تجزیه و ترکیب از متون اسلامی
	هشتم	منصوبات (۱) و ارائه نمونه تجزیه و ترکیب از متون اسلامی
	نهم	منصوبات (۲) و ارائه نمونه تجزیه و ترکیب از متون اسلامی
	دهم	مجرورات و ارائه نمونه تجزیه و ترکیب از متون اسلامی
	یازدهم	توابع و اعداد و ارائه نمونه تجزیه و ترکیب از متون اسلامی
	دوازدهم	تجزیه و ترکیب نمونه هایی از متون اسلامی به همراه کاربرد علم معانی از قبیل؛ ذکر و حذف، تقدیم و تاخیر، حصر و ....
<p>انتظار می رود در سه سطح توانایی دانشجویان مورد عنایت قرار گیرد</p> <p>۱- توانایی تجزیه کلمات مختلف</p> <p>مهارت در تجزیه و ترکیب سوره های کوتاه و درک و فهم معانی ثانویه متن</p>	سیزدهم	تجزیه و ترکیب نمونه هایی از متون اسلامی به همراه کاربرد علم معانی از قبیل؛ ذکر و حذف، تقدیم و تاخیر، حصر و ....
	چهاردهم	تجزیه و ترکیب نمونه هایی از متون اسلامی به همراه کاربرد علم معانی از قبیل؛ ذکر و حذف، تقدیم و تاخیر، حصر و ....

		پانزدهم تجزیه و ترکیب نمونه هایی از متون اسلامی به همراه کاربرد علم معانی از قبیل؛ ذکر و حذف، تقدیم و تاخیر، حصر و	
		شانزدهم تجزیه و ترکیب نمونه هایی از متون اسلامی به همراه کاربرد علم معانی از قبیل؛ ذکر و حذف، تقدیم و تاخیر، حصر و	

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

پس از بیان مباحث نظری و ارائه مصادیق ، لازم است دانشجوی به انجام تحقیقات و پژوهش در آیات قران کریم بپردازد و نمونه های بیشتری را خود کشف نماید.

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی: ویژه دانشجویان دانشگاه فرهنگیان تولید خواهد شد.

منبع فرعی:

الجدول فی اعراب القرآن و صرفه و بیانه، محمود صافی، دارالرشید، دمشق.

اعراب القرآن و بیانه، محی الدین الدرویش، دار الرشید دمشق

موسوعه الصرف و النحو، امیل بدیع یعقوب، دارالعلم للملایین، بیروت.

معجم النحو، غنی الدقر

راهنمای تجزیه و ترکیب عربی، عیسی متقی زاده، انتشارات برهان.

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی فرایندی: ۵ نمره

پژوهش : ۲ نمره (انتظار می رود استاد برای توانمندسازی مهارت های تجزیه و ترکیب ، دانشجویان را در چارچوب علم صرف و نحو و معانی به متون دینی و اسلامی از قبیل قران کریم، نهج البلاغه و متون ادعیه ارجاع دهد).

ارزشیابی پایانی: ۱۳ نمره

